

I. Greek Language and Greek Wisdom

<p>1. M. Sotah 9:14 During the war with Vespasian they [the rabbis] decreed against [the use of] crowns worn by bridegrooms and against [the use of] the drum. During the war of quietus they decreed against crowns worn by brides and that nobody should teach his son Greek.</p>	<p>משנה מסכת סוטה פרק ט משנה יד בפולמוס של אספסיינוס גזרו על עטרות חתנים ועל האירוס בפולמוס של טיטוס גזרו על עטרות כלות ושלא ילמד אדם את בנו יונית בפולמוס האחרון גזרו שלא תצא הכלה באפריון בתוך העיר ורבתינו התירו שתצא הכלה באפריון בתוך העיר:</p>
---	--

תלמוד בבלי מסכת סוטה דף מט עמוד ב

ושלא ילמד את בנו יונית. ת"ר: כשצרו מלכי בית חשמונאי זה על זה, היה הורקנוס מבחוץ ואריסטובולוס מבפנים. בכל יום ויום היו משלשלין דינרים בקופה ומעלין להן תמידים. היה שם זקן אחד שהיה מכיר בחכמת יונית, לעז להם בחכמת יונית, אמר להן: כל זמן שעוסקים בעבודה אין נמסרין בידכם. למחר שלשלו להם דינרים בקופה והעלו להם חזיר, כיון שהגיע לחצי חומה, נעץ צפרניו נדעזעה א"י ארבע מאות פרסה. אותה שעה אמרו: ארור אדם שיגדל חזירים, וארור אדם שילמד לבנו חכמת יונית; ועל אותה שנה שנינו: מעשה ובא עומר מגגות צריפים, ושתי הלחם מבקעת עין סוכר. איני? והאמר רבי: בא"י לשון סורסי למה? אלא אי לשון הקודש אי לשון יונית! ואמר רב יוסף: בבבל לשון ארמי למה? אלא או לשון הקודש או לשון פרסי! לשון יונית לחוד, וחכמת יונית לחוד. וחכמת יונית מי אסירא? והאמר רב יהודה אמר שמואל משום רשב"ג, מאי דכתיב: +איכה ג+ עיני עוללה לנפשי מכל בנות עירי? אלף ילדים היו בבית אבא, חמש מאות למדו תורה וחמש מאות למדו חכמת יונית, ולא נשתייר מהן אלא אני כאן ובן אחי אבא בעסיא! שאני של בית ר"ג, דקרובין למלכות הו; דתניא: מספר קומי הרי זה מדרכי האמורי, אבטולוס בן ראובן התירו לספר קומי, שהוא קרוב למלכות; של בית רבן גמליאל התירו להן חכמת יונית, מפני שקרובין למלכות

2. B. Sotah 49b (Also see B. Bava Kamma 83a)

AND THAT NOBODY SHOULD TEACH HIS SON GREEK. Our Rabbis taught: When the kings of the Hasmonean house fought one another, Hyrcanus was outside and Aristobulus within. Each day they used to let down denarii in a basket, and haul up for them [animals for] the continual offerings. An old man there, who was learned in Greek wisdom, spoke with them in Greek, saying: 'As long as they carry on the Temple-service, they will never surrender to you'. On the morrow they let down denarii in a basket, and hauled up a pig. When it reached half way up the wall, it stuck its claws [into the wall] and the land of Israel was shaken over a distance of four hundred parasangs. At that time they declared, - 'Cursed be a man who rears pigs and cursed be a man who teaches his son Greek wisdom!' Concerning that year we learnt that it happened that the 'omer had to be supplied from the gardens of Zarifim and the two loaves from the valley of En-Soker. But it is not so! For Rabbi said: Why use the Syrian language in the land of Israel? Either use the holy tongue or Greek! And R. Joseph said: Why use the Syrian language in Babylon? Either use the holy tongue or Persian! — The Greek language and Greek wisdom are distinct. But is Greek philosophy forbidden? Behold Rab Judah declared that Samuel said in the name of Rabban Simeon b. Gamaliel, What means that which is written: Mine eye affecteth my soul, because of all the daughters of my city? There were a thousand pupils in my

father's house; five hundred studied Torah and five hundred studied Greek wisdom, and of these there remained only I here and the son of my father's brother in Assia! — It was different with the household of Rabban Gamaliel because they had close associations with the Government (See T. Sotah 15:8); for it has been taught: To trim the hair in front is of the ways of the Amorites; but they permitted Abtilus b. Reuben to trim his hair in front because he had close associations with the Government. Similarly they permitted the household of Rabban Gamaliel to study Greek wisdom because they had close associations with the Government.

<p>3. Yerushalmi Megillah 1:9 71c R. Shimon B. Gamliel said, it was investigated and found that the Torah could not be perfectly translated except in Greek...R. Yirmiya in the name of R. Hiyya B. Abba said, Aquila the Convert presented his translation before R. Eliezer and R. Yehoshua and they praised it saying it was fairer than the children of man (Ps. 45:3)</p>	<p>תלמוד ירושלמי מגילה א:ט דף עא:ג תני רבן שמעון בן גמליאל אומר...בדקו ומצאו שאין התורה יכולה להיתרגם כל צורכה אלא...רבי ירמיה בשם רבי חייא בר בא תירגם עקילס הגר התורה לפני רבי אליעזר ולפני רבי יהושע וקילסו אותו ואמרו לו יפיפית מבני אדם</p>
<p>4. Y. Pe'ah 1:1 15c R. Abahu said in the name of R. Yohanan: it is permitted to teach one's daughter Greek because it is an adornment for her</p>	<p>תלמוד ירושלמי פאה פרק א:א דף טו:ג רבי אבהו בשם רבי יוחנן מותר לאדם ללמד את בתו יוונית מפני שהוא תכשיט לה</p>
<p>5. B. Menahot 99b Ben Damah the son of R. Ishmael's sister once asked R. Ishmael, May one such as I who have studied the whole of the Torah learn Greek wisdom? He thereupon read to him the following verse, This book of the law shall not depart out of thy mouth, but thou shalt meditate therein day and night. Go then and find a time that is neither day nor night and learn then Greek wisdom.</p>	<p>תלמוד בבלי מנחות דף צט עמוד ב שאל בן דמה בן אחותו של ר' ישמעאל את ר' ישמעאל: כגון אני שלמדתי כל התורה כולה, מהו ללמוד חכמת יונית? קרא עליו המקרא הזה: לא ימוש ספר התורה הזה מפידך והגית בו יומם ולילה, צא ובדוק שעה שאינה לא מן היום ולא מן הלילה ולמוד בה חכמת יונית</p>

2. Greek Literature

<p>6. M. Yadayim 4:6 R. Yohanan b. Zakkai said: have we nothing against the Pharisees excepting this? Behold they say that the bones of a donkey are clean, yet the bones of Yohanan the high priest are unclean.</p>	<p>משנה מסכת ידים פרק ד משנה ו אומרים צדוקים קובלין אנו עליכו פרושים שאתם אומרים כתבי הקודש מטמאין את הידים וספרי הומרים אינו מטמא את הידים א"ר יוחנן בן זכאי וכי אין לנו על הפרושים אלא זו בלבד הרי הם אומרים עצמות חמור טהורים ועצמות יוחנן כהן גדול טמאים אמרו לו לפי חבתן היא טומאתן</p>
---	--

<p>They said to him: proportionate to the love for them, so is their uncleanness, so that nobody should make spoons out of the bones of his father or mother. He said to them: so also the holy scriptures; proportionate to the love for them, so is their uncleanness. The books of Homer which are not precious do not convey uncleanness to the hands.</p>	<p>שלא יעשה אדם עצמות אביו ואמו תרוודות אמר להם אף כתיבי הקדש לפי חבתן היא טומאתן וספרי הומריס שאינן חביבין אינן מטמאין את הידים :</p>
<p>7. Y. Sanhedrin 10:1 28a R. Akiva says, even one who reads (out loud in synagogue) from the extra-canonical books such as Ben Sira and the books of Ben La'ana (have no share in the world to come), but the books of Homer and those written beyond that are like reading secular documents.</p>	<p>תלמוד ירושלמי מסכת סנהדרין פרק י:א כח:א רבי עקיבה אומר אף הקורא בספרים החיצונים כגון סיפרי בן סירא וסיפרי בן לענה אבל סיפרי המירס וכל ספרים שנכתבו מכאן והילך הקורא בהן כקורא באיגרת</p>
<p>Now Asahel was as fleet-footed as a wild gazelle 8a. Kohellet Rabba Such was his swiftness that He used to run on the ears of corn and they were not broken 8b. Homer: Illiad 20. 227 "[the half-divine horses of Erichthonius] would run over the topmost ears of ripened corn and did not break them"</p>	<p>שמואל ב פרק ב פסוק יח וַעֲשֶׂה אֱלֹהִים קֶל בְּרַגְלָיו כְּאַחַד הַצְּבִים אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה : קהלת רבה (וילנא) פרשה ט ועשהאל קל ברגליו כאחד הצביים וגו', ומה היה קלותו שהיה רץ על סאסי שיבוליא ואינן משתברין</p>

3. Greek Religion in the Public Square

<p>9. M. Avoda Zara 3:4 Proclos, son of a philosopher, put a question to R. Gamaliel in Acco when the latter was bathing in the bath of Aphrodite. He said to him, it is written in your Torah, and there shall cleave nought of the devoted thing to thine hand; why are you bathing in the bath of aphrodite? He replied to him, we may not answer [questions relating to torah] in a bath. When he came out, he said to him, 'I did not come into her domain, she has come into mine.</p>	<p>משנה מסכת עבודה זרה פרק ג משנה ד שאל פרוקלוס בן פלוספוס את רבן גמליאל בעכו שהיה רוחץ במרחץ של אפרודיטי אמר לו כתוב בתורתכם ולא ידבק בידך מאומה מן החרם מפני מה אתה רוחץ במרחץ של אפרודיטי אמר לו אין משיבין במרחץ וכשיצא אמר לו אני לא באתי בגבולה היא באתה בגבולי אין אומרים נעשה מרחץ לאפרודיטי נוי אלא אומרים נעשה אפרודיטי נוי למרחץ דבר אחר אם נותנין לך ממון הרבה אי אתה נכנס לעיניי שלך ערום ובעל קרי ומשתין בפניה וזו עומדת על פי הביב וכל העם משתינין לפניה לא נאמר אלא אלהיהם את שנוהג בו משום אלוה אסור ואת שאינו נוהג בו משום אלוה מותר</p>
---	---

<p>Nobody says, the bath was made as an adornment for Aphrodite; but he says, Aphrodite was made as an adornment for the bath. Another reason is, if you were given a large sum of money, you would not enter the presence of a statue revered by you while you were nude or had experienced seminal emission, nor would you urinate before it. But this [statue of aphrodite] stands by a sewer and all people urinate before it. [in the torah] it is only stated, their gods — i. e., what is treated as a deity is prohibited, what is not treated as a deity is permitted.</p>	
<p>10. Y. Shevi'it 8:8 38b R. Shimon B. Lakish was in Bostra and he saw that they (Greeks) were pouring [water] to Aphrodite. He asked the Jews, "Do not the waters become forbidden?" He came and asked R. Yohanan, who replied, "A public object does not become prohibited through use in idol worship."</p>	<p>תלמוד ירושלמי שביעית פרק ח:ח דף לח:ב רבי שמעון בן לקיש הוה בבוצרה חמתון מזלפין להדא אפרודיטי אמר לון לית אסיר אתא שאל לרבי יוחנן אמר ליה רבי יוחנן בשם רבי שמעון בן יהוצדק אין דבר של רבים אסור</p>
<p>11. Y. Shabbat 3:3 6a R. Aha B. Yitzchak accompanied by R. Abba B. Memmel came to wash in [the bath of] the Three Graces and he saw a man sprinkling water on himself</p>	<p>תלמוד ירושלמי שבת פרק ג דף ו טור א /ה"ג רבי אחא בר יצחק עאל מיסחי עם בא בר ממל בטרים בר יטסס חמא חד בר נש מזליף על גרמיה</p>
<p>12. Midrash Tana'im Devarim 34 It may be likened to a sanctuary of Nymphs which provided water to the whole city and everybody used to offer praised to it. Somebody remarked to them: Offer praise to the source which supplies it (the water)</p>	<p>מדרש תנאים לדברים פרק לד למה הוא דומה לנמפיון המשקה את כל המדינה והיו כל אנשי המדינה משבחין אתו אמ' להן אחד שבחו למעין</p>
<p>13. B. Hullin 41a Why is it that a person may not slaughter into the sea? It is, is it not, because it might be said that he is slaughtering to the deity of the sea? Then is it not the same when a person slaughters into a pool of water, for it might be said that he is slaughtering to the image [reflected in the water?] — Raba answered: This was taught only</p>	<p>תלמוד בבלי מסכת חולין דף מא עמוד ב אין שוחטין לא לתוך וכו' : מאי שנא לתוך ימים דלא? דאמרי לשרא דימא קא שחיט, לתוך עוגה של מים נמי אמרי לבבואה קא שחיט! אמר רבא : בעכורים שנו.</p>

regarding turbid water (not to see an image through the water itself).	
--	--

4. Astrology

תלמוד בבלי מסכת פסחים דף קיג עמוד ב

אמר רב משום רבי יוסי איש הוצל: מניין שאין שואלין בכלדיים - שנאמר +דברים יח+ תמים תהיה עם ה' אלהי

B. Pesachim 113b

How do we know that you must not consult with Astrologers? Because it says you should be whole-hearted before God.

ספרא קדושים פרשה ג

לא תנחשו כגון אילו שהם מנחשים בחולדה בעופות ובכוכבים

Safra Kedoshim 3

"Do not Divine" like those who divine by means of a weasel, birds and stars.

קהלת רבה (וילנא) פרשה ז

כתיב (שם) ותרב חכמת שלמה מחכמת כל בני קדם ומכל חכמת מצרים, ומה היתה חכמתן של בני קדם, שהיו יודעין במזל וקוסמין בעופות ובקיאין בטייר

Kohellet Rabba 7

And Solomon's wisdom excelled the wisdom of all the children of the East and all the wisdom in Egypt. What was the wisdom of the children of East? They were skilled in Astrology and divination from birds and experts in Augury.

מכילתא דרבי ישמעאל בא - מסכתא דפסחא פרשה א

ר' יונתן אומר אלו ואלו נתנו לגוים שנאמר כה אמר ה' אל דרך הגוים אל תלמודו ומאותות השמים אל תחתו (ירמיה י ב).

Mekhilta D.R. Yishmael Pischa 1

R. Yonatan said, all these signs [of the planets] were given for the Gentiles for it is said, "learn not the way of the nations and be not dismayed by the signs of heavens."

Christian Thought Predestination

משנה מסכת אבות פרק ג משנה טו
(ר. עקיבא אומר) הכל צפוי והרשות נתונה ובטוב העולם נדון והכל לפי רוב המעשה :

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף לג עמוד ב
ואמר רבי חנינא: הכל בידי שמים - חוץ מיראת שמים, שנאמר +דברים י'+ : ועתה ישראל מה ה'
אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה

Mark Chapter 5

29For those God foreknew he also predestined to be conformed to the likeness of his Son, that he might be the firstborn among many brothers. 30And those he predestined, he also called; those he called, he also justified; those he justified, he also glorified.

On Miracles, and Faith

John 4:46-54 (New Translation)

Once more he visited Cana in Galilee, where he had turned the water into wine. And there was a certain royal official whose son lay sick at Capernaum. When this man heard that Jesus had arrived in Galilee from Judea, he went to him and begged him to come and heal his son, who was close to death. "Unless you people see miraculous signs and wonders," Jesus told him, "you will never believe." The royal official said, "Sir, come down before my child dies." Jesus replied, "You may go. Your son will live." The man took Jesus at his word and departed. While he was still on the way, his servants met him with the news that his boy was living. When he inquired as to the time when his son got better, they said to him, "The fever left him yesterday at the seventh hour." Then the father realized that this was the exact time at which Jesus had said to him, "Your son will live." So he and all his household believed. This was the second miraculous sign that Jesus performed, having come from Judea to Galilee.

B. Berakhot 34b

Our Rabbis taught: Once the son of R. Gamaliel fell ill. He sent two scholars to R. Hanina b. Dosa to ask him to pray for him. When he saw them he went up to an upper chamber and prayed for him. When he came down he said to them: Go, the fever has left him; They said to him: Are you a prophet? He replied: I am neither a prophet nor the son of a prophet, but I learnt this from experience. If my prayer is fluent in my mouth, I know that he is accepted: but if not, I know that he is rejected. They sat down and made a note of the exact moment. When they came to R. Gamaliel, he said to them: By the temple service! You have not been a moment too soon or too late, but so it happened: at that very moment the fever left him and he asked for water to drink.

Acts 8:9-13

9Now for some time a man named Simon had practiced sorcery in the city and amazed all the people of Samaria. He boasted that he was someone great, 10and all the people, both high and low, gave him their attention and exclaimed, "This man is the divine power known as the Great Power." 11They followed him because he had amazed them for a long time with his magic. 12But when they believed Philip as he preached the good news of the kingdom of God and the name of Jesus Christ, they were baptized, both men and women. 13Simon himself believed and was baptized. And he followed Philip everywhere, astonished by the great signs and miracles he saw.

תלמוד ירושלמי מסכת עבודה זרה פרק ב דף מ טור ד /ה"ב

מעשה באלעזר בן דמא שנשכו נחש ובא יעקב איש כפר סמא לרפותו אמר לו נימא לך בשם ישו בן פנדרא אמר לו רבי ישמעאל אי אתה רשאי בן דמא אמר לו אני אביא ראייה שירפאני לא הספיק להביא ראייה עד שמת אמר לו ר' ישמעאל אשריך בן דמה שיצאת בשלום מן העולם ולא פרצת גדירון של חכמים לקיים מה שנאמר ופורץ גדר ישכנו נחש ולא נחש נשכו אלא שלא ישכנו לעתיד לבוא

Y. Avoda Zara 2:2 40d

It once happened that R. Elazer B. Dama was bitten by a snake and Jacob of Kefar Samma came to heal him in the name of Jesus B. Pantera, but R. Yismael did not permit him. They said, "You are not permitted Ben Dama." He answered him: "I will bring you proof that he may heal me." But before he was able to bring such a proof, he died. Said R. Yishmael, "Happy are you Ben Dama that you departed in peace, and did not breach the fence of the Sages suffers retribution in the end, as it is said: "he who breaks through a fence, a serpent shall bite him."

פירוש המשנה לרמב"ם מסכת סוטה פרק ט

רוצה לומר חכמה יונית, לפי שהיו מכניס את הרמזים שבדבור, וכן דברים שאינם כפשוטם אלא יש להן ענין נסתר חכמה...והיה אצל היונים דברים מעין אלה מיוחדים אצל אומה זו שמשוחחים בהם מה שרוצים כעין רמזים וחידות, וטעם אסור דבר זה לפי שבזמן בית שני צר אחד ממלכי בני חשמונאי על ירושלים והיו אנשי ירושלים משלשלין להם למחנה קופה דינרין בכל יום ונותנין להם בהם שני תמידין לקרבן והיה שם איש היודע אלו הרמזים שהמציאו היונים ודבר עמהם בהם, וכך הוא לשון התלמוד לעז להם בחכמה יונית שכל זמן שהם מקריבין לא תוכלו לכבשם והפסיקו מהם הקרבן, באותה שעה אסרו שילמד שום אדם אותם הרמזים שהמציאו היונים לדבר בהם. ודבר זה אין לי ספק שנשתקע ולא נשאר ממנו בעולם היום לא מעט ולא הרבה.

It means to say, "the wisdom of the Greeks" because they introduce hints in their speech, and similarly words which are not explicit, but they contain in them hints of wisdom.